

KÚRIA

Bfv.I.986/2012/5. szám

A Kúria Budapesten, a 2012. év december hó 4. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben **a terhelt védője** által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Miskolci Városi Bíróság 7.B.4292/2010/21. számú ítéletét és a Miskolci Törvényszék, mint másodfokú bíróság 7.Bf.2529/2011/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s:

A terheltet a Miskolci Városi Bíróság a 2011. október 26-án kelt 7.B.4292/2010/21. számú ítéletében nagyobb értékre, üzletszerűen elkövetett csalás büntette [Btk. 318. § (1), (2) bek. II. fordulat c) pont, (5) bek. b) pont], 15 rendbeli csalás büntette [Btk. 318. § (1), (2) bek. II. fordulat c) pont, (4) bek. b) pont], és 2 rendbeli csalás vétsége[Btk. 318. § (1), (2) bek. II. fordulat c) pont] miatt, mint különös visszaesőt halmazati büntetésül két évi börtönbüntetésre és három évi közügyektől eltiltásra ítélte, emellett vele szemben 225.800 forint vagyonek Kobzást rendelt el.

A Miskolci Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2012. május 2-án kihirdetett 7.Bf.2529/2011/6. számú ítéletében a terhelt bűnösségét magánokirat-hamisítás vétségében [Btk. 276. §] is megállapította, és a vele szemben kiszabott börtönbüntetés tartamát három évre

súlyosította.

A jogerős ítéletek ellen a terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés b) és c) pontjára alapítottnan.

Az indítvány szerint a terhelt több cselekményének minősítése törvénysértő, mivel az eljáró bíróságok tévesen alkalmazták a csalás törvényi tényállásában szereplő kár büntető anyagi jogi fogalmát és hibásan állapították meg a sértettek számát akkor, amikor nem a polgári jogi jogosultak (a sértettek) száma szerint elkülönítve, hanem családonként, összesítve állapították meg a kár mértékét, ebből fakadóan pedig tévesen minősítették a cselekményeket. Így a legsúlyosabb cselekmény helyesen nem a Btk. 318. § (5) bekezdése szerint minősül, hanem helyesen 3 rendbeli, a Btk. 318. § (4) bekezdése szerint minősülő csalás büntetteként.

Kifejtette azt is, hogy a Btk. 138/A. § a) pontjának 2012. április 15. napjával történt módosítása folytán a terhelt négy csalási cselekménye az elbíráláskor már nem bűncselekménynek, hanem tulajdon elleni szabálysértésnek minősült, ezért a másodfokú bíróság a Btk. 2. §-ának megsértésével hagyta helyben az e cselekményeket bűncselekményként elbíráló első fokú határozatot.

Arra hivatkozva, hogy a törvényes minősítésnek megfelelően a Btk. 97. § (1) bekezdésének második mondatára figyelemmel a terheltek irányadó büntetési tétel felső határa nem hét év hat hónap, hanem négy év hat hónap, erre tekintettel a kiszabott büntetés törvénysértő. Mindezek alátámasztására a BH 2004/264., és 2005/337. számon közzétett eseti döntésekben foglaltakra utalt.

Ezért indítványozta, hogy a Kúria a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát egy évre enyhítse.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

Megítélése szerint a terhelt terhére megállapított legsúlyosabb bűncselekmény minősítése törvényes; a kiszabott büntetés a törvényi kereteken belüli, az irányadó büntetési tételkeret felét sem éri el, így törvénysértőnek nem tekinthető. Emellett álláspontja szerint az okozott kárra figyelemmel - a bírói gyakorlatnak megfelelően - a jogerős ítéletben kiszabott büntetés mértékének az enyhítése egyébként sem lenne indokolt.

Ezért a megtámadott határozatok hatályban tartására tett indítványt

(BF.2184/2012.).

A nyilvános ülésen mind az indítvány előterjesztője, mind a legfőbb ügyész képviselője a felszólalásában az indítványt, illetve az írásbeli nyilatkozatban kifejtetteket változatlan tartalommal tartották fenn.

A Kúria a felülvizsgálatot a Be. 423. § (4) bekezdésére figyelemmel az indítványban megjelölt okok alapján végezte el.

Az indítványozó a felülvizsgálat alapjaként hivatkozott a Be. 416. (1) bekezdés c) pontjára is annak ellenére, hogy a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve a II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező egyetlen eljárási szabálysértést sem jelölt meg.

A Be. 423. § (5) bekezdésére figyelemmel azonban a Kúria a felülvizsgálatot ezen ok alapján is elvégezte, ennek során azonban ilyen eljárási szabálysértést nem észlelt.

A Be. 416. § (1) bekezdés - indítványozó által hivatkozott - b) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, vagy az anyagi jog más szabályának megsértése miatt a bíróság törvénysértő büntetést szabott ki vagy törvénysértő intézkedést alkalmazott, illetve a kiszabott büntetés végrehajtását a törvényben meghatározott kizáró ok ellenére függesztette fel.

Az ezen okra alapított felülvizsgálati indítvány nem megalapozott.

A Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, és ez a tényállás a felülvizsgálati indítványban nem támadható.

Az első fokú bíróság ugyan a jogi indokolásban, de tényként rögzítette, hogy a T, T1, és H család utazása érdekében történt befizetések, továbbá az A, AK, KE és TM által a maguk és hozzátartozójuk utazási költsége fejében átadott összegek kapcsán a kár ténylegesen a kifizetőknél merült fel (első fokú ítélet 11. oldal 3. bekezdése).

Mivel a következetes bírói gyakorlat a tényállás részének tekinti azokat a ténymegállapításokat is, amiket - helytelen határozat-szerkesztés miatt - az ítélet indokolásának más részei tartalmaznak, ezek a tények is az irányadó tényállás részét képezik.

Az ekként irányadó tényállás alapján pedig ezeket a cselekményeket helyesen minősítette mind az első, mint a másodfokú bíróság a tévedésbe ejtett befizetőknél jelentkező kár alapján.

Nem foghatott helyt az indítványozó azon álláspontja sem, amely szerint a TM, MJ, BB és BO sérelmére elkövetett cselekmények az elbíráláskor már nem minősültek bűncselekménynek, miután az azokkal okozott kár nem érte el az 50.000 forintot.

Kétségtelen, hogy a 2012. évi II. törvény 2012. április 15. napjával kezdődő hatállyal módosította a Btké. 28. § (1) bekezdését, így ezen időponttól szabálysértésnek minősül a családi cselekmény, ha azt 50.000 forintot meg nem haladó kárt okozva követik el.

A másodfokú határozat meghozatalakor kétségtelenül ez az értékhatár volt az irányadó, így a másodfokú bíróságnak a Btk. 2. §-ára figyelemmel az elbíráláskor hatályos törvényt kellett volna alkalmaznia a terhelttel szemben, mind a 20-20.000 forint kárt okozó, GC, illetve PL sérelmére elkövetett, mind a 40-40.000 forint kárt okozó, TM, MJ, BB és BO sérelmére - üzletszerűen - elkövetett cselekmények tekintetében. E cselekmények minősítése az elbíráláskor helyesen a Btk. 318. § (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő csalás vétsége.

A Be. 416. § (1) bekezdésének előbbiekben hivatkozott b) pontja szerint azonban a törvényt sértő minősítés csak abban az esetben felülvizsgálati ok, ha az törvényt sértő büntetést eredményezett.

Azonban a legsúlyosabb - és a jogerős ítéletben helyesen minősített -, a HJ magánfél sérelmére elkövetett családi cselekményre tekintettel az irányadó büntetési tételkeret - a Btk. halmazati büntetés kiszabása során irányadó szabálya, a Btk. 85. § (2) és (3) bekezdése, továbbá a különös visszaesőkre vonatkozó 97. § (1) bekezdése alapján - az 50.000 forintot el nem érő kárt okozó cselekmények enyhébb minősítése mellett sem változott volna; az a megváltozott minősítés mellett is egy évtől hét év hat hónapig terjedő szabadságvesztés.

A kiszabott büntetés ugyanakkor nem éri el az elbíráláskor hatályos törvényi rendelkezés, a Btk. 83. § (2) bekezdése szerint irányadó középértéket, azaz a négy év három hónapot. (Szemben az

indítványozó álláspontjával, az eljáró bíróságok a büntetést nem a büntetési tétel alsó harmadát el nem érően határozták meg; a kiszabott három évi szabadságvesztés meghaladja a maximálisan kiszabható hét év hat hónapi szabadságvesztés harmadát, azaz a két év hat hónapot).

Mindezekre figyelemmel a kiszabott büntetés neme és mértéke nem törvénytört.

Ezért a Kúria a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatának lehetőségét pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja zárja ki.

Budapest, 2012. december 4.

Dr. Mészár Róza s.k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s.k. előadó bíró, Dr. Vaskuti András s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

AIné